

STANOVINY

Červen 2023 číslo 6

@STANcz |

@starostove | www.stan.cz

Úmluva v boji proti násilí na ženách

Prevence sexuálního a domácího násilí, důsledné postihování pachatelů, kteří se těchto činů dopustí. To jsou hlavní cíle Úmluvy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí, která je známa především jako Istanbulská úmluva. Úmluvu doporučila naše vláda ke schválení. Bohužel je tato úmluva, která má posílit bezpečí v rodinách, regionech i společnosti, opředená mýty a dezinformacemi. Úmluvu jako první ratifikovalo Turecko, což jí přiřklo název, jenž dává prostor pro vytváření stereotypních lží, které úmluvu označují jako nástroj, který má páchatí násilí na ženách umožnit. Opak je pravdou. Nenechme se zlomit strachem a podpořme systémové řešení domácího a sexuálního násilí.

Povedlo se

- Modernizujeme fungování matrik.
- Vláda schválila antibyrokratický balíček.
- Hnutí STAN přijalo interní směrnici pro whistleblowing.

TAKÉ ČTĚTE:

**komentář Jany Krutákové
k povinnému zálohování
str. 8**

Na začátku června se uskutečnilo výjezdní zasedání vlády ve Vimperku, kterého se účastnili všichni ministři hnutí STAN. Ti svůj čas využili i pro seznámení se s regionem. Ministr Jozef Síkela navštívil společnost Rohde & Schwarz, která aktivně spolupracuje s vysokými i středními školami. Ministr ocenil, že firma seznamuje s provozem studenty, kteří se tak mohou na budoucí práci lépe připravit. Spolupráce mezi školami a firmami je podle něj vítanou cestou, jak pomoci navýšit dostatek kvalifikovaných lidí (nejen) v technických oblastech. Ministr vnitra Vít Rakušan se naopak sešel se starostkou Vimperka Jaroslavou Martanovou, která ve městě zastřešuje systém prevence kriminality, do kterého

je zapojena nejen státní a městská policie, ale i asistenti prevence kriminality. Na vimperskou základní školu, která se rozhodně nebrání inovacím, zavítal ministr školství Mikuláš Bek. Ten navštívil hodinu Jany Doležalové, která do výuky zahrnuje i finanční gramotnost, za což získala cenu guvernéra ČNB. „Jedno z pro mě nejpozitivnějších sdělení je, že už není bariéra mezi Čechy a Němci,“ řekl ve Vimperku ministr pro evropské záležitosti Martin Dvořák. Tomu starostka Martanová a zástupci českých i německých regionů představili výsledky přeshraniční spolupráce a seznámili ho s odkazem významného rodáka Johanna Steinbrenera.

Postoj k migračnímu paktu je evropskou maturitou ČR

VÍT RAKUŠAN

Evropská unie se po sedmi letech přešlapování na místě a třech letech náročného vyjednávání dohodla na návrhu reformy migrační politiky EU, o které se v médiích hovoří jako o „migračním paktu“. Za ČR jsem podobu této dohody vyjednával už v době našeho předsednictví a ještě v předvečer jejího schválení jsem se, troufnu si říct významně, zasadil o dosažení takové podoby, která byla přijatelná pro naprostou většinu členských států.

(Pokračování na str. 2)

POSTOJ K MIGRAČNÍMU PAKTU JE EVROPSKOU MATURITOU ČR

– Vít Rakušan

(pokračování ze str. 1)

Jsem na to bez přehánění pyšný. A to přesto, že „migrace“ je slovo, které je spolehlivou rozbuškou vášní, včetně těch nejnižších, jak jsme ostatně vzápětí po schválení dohody názorně viděli a slyšeli. Fakta jsou totiž vcelku jednoznačná: migrace je jev, který se nám nemusí líbit, ale kterému nedokážeme nikdy úplně zabránit. Nová evropská politika počítá s lepší ochranou společné vnější hranice EU, s významným zpřísněním takzvané „hraniční procedury“, tedy kontroly toho, zda příchozí má, nebo nemá nárok požádat v EU o azyl, a se zrychlením návratů těch, kdo nárok na azyl nemají. Součástí této politiky je také spolupráce se státy mimo EU, z nichž lidé do Evropy proudí, a pomoc přímo na místě. Tedy něco, co ČR dělá už dnes.

I přes tato opatření je zřejmé, že lidé prchající před válečnými konflikty, pronásledováním nebo přírodními katastrofami do Evropy přicházejí budou – jak tomu ostatně bylo po staletí. Kromě možnosti regulovat jejich množství potřebuje EU také spravedlivý mechanismus, jak se o ty, které na svém území přijme, postarat tak, aby byla tato „starost“ solidárně rozprostřena mezi všechny členy evropského společenství. Takový mechanismus se nám v polovině června konečně podařilo najít. Zohledňuje to, že část států EU, včetně České republiky, dlouhodobě odmítá systém povinného přerozdělování příchozích, tedy povinné relokační kvóty. Z tohoto postoje jsme neslevili ani my, protože nevěříme, že kvóty mohou ve skutečnosti fungovat. A také proto, že jsme přesvědčeni, že země EU mají mít možnost se svobodně rozhodnout, jakým způsobem k řešení celoevropského problému přispějí. Zda tím, že na svém území přijmou migranty, nebo finanční pomocí zemím, které to udělaly, případně tím, že se budou významně podílet na ochraně vnějších hranic a již zmíněných hraničních procedurách a návratové politice.

Není ovšem možné, aby se některá z členských zemí na řešení migrace nepodílela vůbec. A v tom je jádro kritiky migračního paktu, která zaznívá od ANO, SPD a (chce se mi napsat dalších) extremistů: pod zástěrkou kritiky (neexistujících) povinných kvót, zpochybňování „povinné solidarity“ a výkřiky o „zradě“ se skrývá jediné: Neochota jakkoliv se podílet. Ti, kdo tvrdí, že nechtějí pomáhat „povinně“, ve skutečnosti nechtějí pomáhat vůbec. Jestli je to „jen“ sobectví, nebo kalkul – vždyť Andrej Babiš už strašením

VÍT RAKUŠAN,
ministr vnitra, předseda hnutí STAN

”

Česká republika je členem EU už 19 let. Myslím, že je na čase, abychom se definitivně stali dospělým členem tohoto společenství.

“

migrací jedny volby vyhrál –, těžko říct. Oboje je stejně ubohé. Nechci se při argumentaci, proč je migrační pakt dobrým řešením, ohánět výjimkou vyjednanou pro ČR nebo tím, že dohoda může být brzy velmi výhodná právě pro ČR. Reforma migrační politiky EU je správným krokem i bez ohledu na tyhle třesničky na dortu. Česká republika je členem EU už 19 let. Myslím, že je na čase, abychom se definitivně stali dospělým členem tohoto společenství. Přestali ho vnímat jako švédský stůl, ze kterého si můžeme vybrat chutné jednohubky v podobě rozvojových peněz a volného pohybu a nad ostatním se ošklibat. Naše předsednictví ukázalo, že jsme už dostatečně zralí. A to, že jsme stáli u úspěšného dojednání migračního paktu, považuji pro naši zemi za výborné maturitní vysvědčení.

STŘEDNÍ ČLÁNEK PODPORY – POMOCNÁ RUKA PRO KAŽDOU ŠKOLU I ZŘIZOVATELE

– Martina Běťáková

Když jsem v roce 2019 jako místostarostka Psár nastupovala na MŠMT do oddělení Strategie a analýz, jedním z cílů bylo propsat do Strategie vzdělávací politiky 2030+, která v té době vznikala, reálné zkušenosti a znalost silných i slabých míst našich škol a celé zřizovatelské problematiky právě do tohoto strategického dokumentu.

Podařilo se a jedním z prioritních témat se stala podpora a řízení škol. Řešit chceme jak neúměrnou administrativní zátěž, neefektivní nastavení nepedagogické práce ve školách, kumulaci agend u ředitelů jakožto statutářů, ale také podporu a vzdělávání pro samosprávy a úředníky v oblasti školství. Jednou z konkrétních forem pomoci je Střední článek podpory, který jsme na MŠMT vybudovali. Již dva roky na Semilsku a Svitavsku pilotujeme nový způsob metodické terénní podpory základních a mateřských škol a jejich zřizovatelů. Podpora cílí zejména na nepedagogická témata, jako je financování, právní předpisy, personalistika a řízení organizace, tedy na oblasti, ve kterých jsou ředitelé – pedagogové ne vždy zcela kováni a kde častěji dochází k pochybením, které mají další důsledky. Regionální metodici jsou k dispozici ředitelům stejně jako starostům pro individuální konzultace, poskytují potřebné informace, metodickou podporu, vysvětlí, co je třeba a poradí, jak v podmínkách konkrétní školy či obce postupovat nejenom v souladu s právními předpisy, ale také tak, aby to přispívalo ke kvalitě vzdělávání.

Od července 2023 se bude Střední článek podpory po úspěšné pilotáži postupně rozšiřovat do celé ČR, takže již v průběhu roku 2024 bude mít každý ředitel i starosta možnost problematiku v oblasti školství konzultovat přímo s konkrétním metodikem ve svém regionu. Do doby, než začnou všude fungovat regionální týmy, je již nyní pro všechny dostupná telefonní infolinka Středního článku s e-mailovou právní poradnou, kam je možné se obracet pro garantované informace a pomoc při řešení konkrétních situací, ať už jde o financování škol, pracovní-právní problémy, změny v rejstříku škol, ředitelské konkurzy či nastavení systému jejich odměňování nebo jakákoli jiná témata, která ředitelé a zřizovatelé každodenně řeší.

”

Podpora cílí zejména na nepedagogická témata, jako je financování, právní předpisy, personalistika a řízení organizace.

“

MARTINA BĚŤÁKOVÁ,
náměstkyně ministra školství

DPH Z CHARITY: ABSURDITA A OŘÍŠEK K ŘEŠENÍ

– Věra Kovářová

Naše koalice řeší mnoho strukturálních, složitých a skutečně zásadních problémů. To vůbec neznamená, že můžeme z hlavy pustit detaily. Protože detaily jsou často přesně to, co lidem nejvíce otravuje život. Proč mají špatnou náladu. Proč mají pocit, že jejich problémům není nasloucháno. Jeden takový „detail“ mne neuvěřitelně rozčiluje a vzala jsem si jeho vyřešení jako takový „domácí úkol“.

Když nějaký prodejní řetězec má zboží s koncem minimální doby trvanlivosti, tak samozřejmě řeší, jak se ho zbavit. Aby bylo jasné – on je to daňový problém, protože v tom zboží je zakleta nejen nákupní cena, ale také „potenciální“ DPH. V principu to stejně platí tehdy, když by se firma rozhodla charitě darovat například vyřazené počítače, nábytek nebo něco jiného. Z daru je totiž nutné odvést příslušnou DPH.

Když tyto věci podnik či řetězec příslušným způsobem zlikviduje, nic odvádět nemusí, případně mu stát daň vrátí. Což je v naprostém pořádku, protože nedošlo ke konečné spotřebě. Když se ale podnik či řetězec rozhodne takové zboží darovat charitě (teď hovořím primárně o potravinových bankách), máme tady problém. Objeví se zádrhel v podobě DPH.

Ta situace je plná paradoxů. Například pokud by to darování bylo do zahraničí, zákon na to myslí a DPH placena nebude. Čili zničit zboží je levnější než ho v rámci vlastní země darovat těm, kteří ho skutečně potřebují, ale nemají na jeho koupi. Což je ještě více divné, když si představíme, že adresáty darů jsou v konečném důsledku nejen senioři, samoživitelé či lidé v jiné nouzi, ale mnohdy i sociální ústavy a jiná zařízení, kterým, to je pak opravdový paradox, zboží nakupuje stát.

Už nějakou dobu vyjednávám s podporou profesních sdružení a především Hospodářské komory České republiky na Ministerstvu financí ČR o řešení tohoto „detailu“. Není to jednoduché. Ale můžeme se opřít o řešení, která byla alespoň pro potraviny přijata v řadě evropských zemí. A také přemýšlet nad mechanismem, který by přinejmenším výhledově umožnil tuto otázku řešit širěji. Ve hře je několik technických možností. Třeba možnost řešit problém DPH v případě darování registrovaným a ověřeným příjemcům, což je postup, který v některých státech dobře funguje. Všem je nám jasné, že příliš velké otevření dveří by mohlo být

VĚRA KOVÁŘOVÁ,

poslankyně a 1. místopředsedkyně PSP ČR

Zničit zboží je levnější než ho v rámci vlastní země darovat těm, kteří ho skutečně potřebují

zneužité a vést ke značným daňovým únikům. To nikdo nechce, samozřejmě. Proto je potřebné budoucí postup skutečně dobře promyslet a technicky i legislativně opravdu pečlivě připravit. Příslušné paragrafy zákona o DPH zvolila veřejnost v pravidelné anketě Hospodářské komory jako Absurditu roku. Myslím, že právem. Pro mne je to jasný signál, že podivnost stávajícího stavu vnímají stejně jako já nejen lidé z potravinových bank a dalších charitativních organizací, ale i podnikatelé a ti, kdo se o svět podnikání zajímají. Když se to spojí s politickou vůlí tento „detail“ vyřešit, tak jsem pevně přesvědčena, že dosáhneme úspěchu.

STAROSTOVÉ JSOU TAHOUNY V PROSAZOVÁNÍ MANŽELSTVÍ PRO VŠECHNY

– Matěj Brydl

Umožnit sňatky stejnopohlavních párů? Nic kontroverzního, nic nenormálního. Alespoň pro Starosty a nezávislé. Bohužel se ale nedá to samé říct o celé Sněmovně. U podpory manželství pro všechny neplatí rozdělení na koalici a opozici. U návrhu jsou kromě našeho poslance Josefa Bernarda podepsaní i zástupci Pirátů, TOP 09, ODS a ANO. Hnutí STAN nejde o to manželství pro všechny pouze projednat, ale také schválit.

Prosazovali jsme, aby byla diskuze pevně zařazena na zářít, tedy na dobu, kdy nebude pouhým nástrojem části opozice pro odsouvání “nepohodlných” bodů. Přesto se předsedkyně Poslanecké sněmovny rozhodla projednání manželství pro všechny zařadit už na konec května. Diskuze se několikrát otevřela i v červnu. Zaznělo během ní mnoho podivuhodných výroků. „Nemyslím si, že se vede debata o právech, ale o hodnotách. Manželství není právem. Já taky nemám právo být fotbalistou FC Barcelona,“ uvedl například lidovec Marek Výborný. Zaznívala i slova o ohrožení tradiční rodiny. „Já se ptám, jak? Jakým způsobem to, že dva lidé ve stejnopohlavním manželství žijí svůj šťastný život a případně i dětem v tomto stejnopohlavním manželství dávají dostatečnou životní perspektivu žít ve šťastné a stabilizované rodině, jakým způsobem toto ohrožuje tradiční rodiny?“ [zajímal se Vít Rakušan](#).

Na plénu vystoupil i Karel Haas z ODS, který mimo jiné řekl: „Manželství, tak jak je i v českém právu definováno jako svazek muže a ženy, je určené primárně k reprodukci lidského rodu.“ Osobní příběh, který takové tvrzení vyvrací, [prezentovala Michaela Šebelová](#): „Jsem vdaná, jsem heterosexuálně zaměřená, ale nemohu již mít děti. A přesto, kdybych se rozvedla se svým mužem, tak mi bude umožněno, abych do manželství znovu vstoupila,“ a připomněla, že jako starostka oddala desítky párů v seniorním věku, které se braly přesto, že jejich manželství bude bezdětné.

Prezentací osobních příběhů prokázali poslanci STAN odvalu Obrovský ohlas v médiích i na sociálních sítích vzbudil [příběh rodiny Michaely Šebelové](#). Její dva synové, Štěpán a Jáchym, jsou jednovaječná dvojčata. V patnácti letech se Jáchym svěřil, že je gay. „Často v rámci rodiny debatujeme, jak je zvláštní, že když se narodili, tak dostali plnou zdravotní péči. Pak chodili do škol, na školy mají také stejné právo a nikdo to neřeší. Budou chodit do práce, doufám, že budou pracovat a budou platit daně. Ale když si najdou životního partnera, tak jenom jeden z nich bude moci uzavřít trvalý svazek a ten druhý ne,“ řekla Michaela Šebelová před poslanci. Pro Seznam Zprávy pak vysvětlovala, proč se rozhodla prezentovat příběh své rodiny: „Chci ukázat normalitu. Každému se to může stát. Může to být vaše dítě nebo vaše vnouče. Doufám, že i naším vystoupením se může ta debata kultivovat. Proto to dělám. Jinak se mluví anonymně a jinak ke konkrétnímu člověku.“

Vít Rakušan podpořil manželství pro všechny ve Sněmovně i na happeningu Jsme fér

Osobní je téma manželství pro všechny i pro poslance Jana Berkiho, který loni na podzim otevřeně promluvil o své homosexuální orientaci. [Se silným projevem](#) vystoupil i před poslanci: „Rozhodoval jsem se, zda svůj proslov pojmut jako stručný, nebo se dotknout všech aspektů zmiňované normy. Rozhodoval jsem se, zda ho pojmut čistě jako faktografický, nebo ho protnout emocemi. Rozhodoval jsem se, zda má být energický, důrazný, nebo smířlivý. Rozhodoval jsem se, zda reagovat na všechny podněty, které tu zazněly, nebo je nechat do diskuzí ve výborech. Prostě se rozhoduji o způsobu své komunikace. O čem jsem se ale nerozhodoval, byla moje orientace. Jsem prostě takový, jaký jsem. A rozhodl jsem se, že se budu snažit být prospěšný této společnosti. Moje rodina, moji přátelé, moji blízcí, moji kolegové, se rozhodli, že mě přijmou takového, jaký jsem. Vy se budete rozhodovat, jestli pustíte dál normu, která umožní mně, a ne jenom mně, se cítit plnoprávným členem této společnosti.“

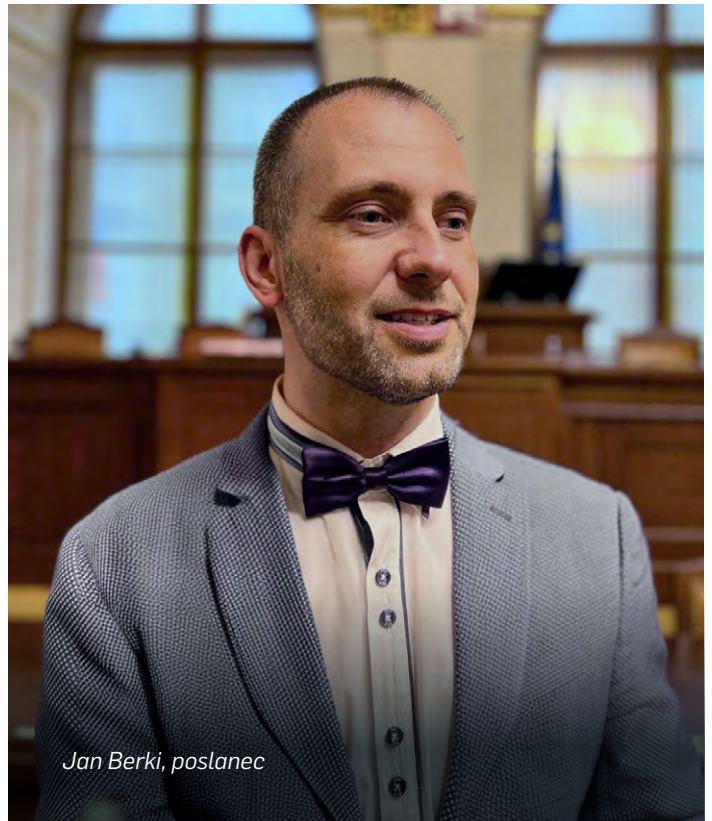
Manželství pro všechny jako střet hodnot

Debatu o narovnání práv vnímá poslanec Martin Exner jako souboj mezi západními a východními hodnotami. Západními, kde se dbá na práva menšin a východními, kde se LGBT lidmi straší. Svůj postoj, kterým vzbudil negativní reakce mezi některými konzervativními poslanci, [vysvětloval na ČT24](#): „Ruským cílem je, aby ta debata nebyla racionální, je jeho cílem vzbuzovat emoce. Strašit LGBT lidmi, vyvolávat v heterosexuálních lidech pocit ohrožení, pocit ztráty hodnot.“

O svém posunu ve vnímání lidí s odlišnou sexuální orientací, [hovořil před poslanci](#) Josef Bernard: „Já jsem byl vychováván v rodině, která nepřijímala komunitu LGBT. V průběhu svého života jsem ale názor změnil. Změnil jsem ho zejména pod vlivem publikovaných vědeckých studií, názorů svých přátel a manželky.“ A zmínil, že nejde o téma, které by mělo vyvolávat hádky: „Je to otázka lidská, nikoliv politická.“

Michaela Šebelová se svými syny
(foto David Neff, Seznam Zprávy)

Jan Berki, poslanec

Hledání kompromisu

K uzákonění sňatků stejnopohlavních párů vede ještě dlouhá cesta. Jak ukazují [výpočty Aktualne.cz](#) z 13. června, podpora manželství pro všechny je většinová jen mezi poslanci STAN a Pirátů. Někteří zákonodárci svůj nesouhlas dávají do souvislosti se slovem „manželství“ v návrhu. Poslankyně Milada Voborská k tomu říká: „Zapomeňme na chvíli na zaváděcí název „manželství pro všechny“ a pojďme se bavit o rovných sňatcích pro páry. A možná bude ta debata klidnější.“ Na to, že slovo manželství není pro stejnopohlavní páry překážkou ani v jiných zemích, [upozornila Lucie Potůčková](#): „V Irsku se to jmenuje marriage, ve Francii mariage, ve Španělsku matrimonio,“ a pokračuje: „To že se postupem času mění významy slov a to co, pod ně podřazujeme, je zcela běžný etymologický jev, což by vám potvrdil každý lingvista. Takže zde etymologický problém opravdu necítím. A ano, ani v českém pojmu manželství – ale naprosto chápu, že to může být předmětem dalších jednání a kompromisů.“

Někteří poslanci svou kritiku sňatků stejnopohlavních párů spojují s nesouhlasem, aby takové páry vychovávaly děti. [Barbora Urbanová ale zdůrazňuje](#): „Otázka, kterou řešíme, jsou práva na děti, které vychovávají, být nejsou jejich biologickými rodiči.“ I ona publikovala příběh ze svého života: „Jsem dítě rozvedených rodičů. Mám skvělou rodinu. Složitou, ale skvělou. Plno lásky, kterou mi projevují i ti, kteří s mými geny nemají nic společného. Máme společné zážitky, ve mně je kus mého nevlastního táty. Mám ségry u kterých mám problém říct, že jsou nevlastní. Jsou přece moje. Málakterá láskyplná rodina vypadá naprosto ideálně. Bojujme proti týrání dětí, proti domácímu násilí, pomozme lidem být rodiče, pokud chtějí, pomozme dětem, které na lásku v rodině nemají štěstí.“

Případné uzákonění manželství pro všechny nikomu neublíží a poustě lidem pomůže.

SEX S MALÝM DÍTĚTEM BUDE VŽDY ZNÁSILNĚNÍ

– Barbora Urbanová

Siniciativou Pod svícnem se věnujeme primárně domácímu násilí. Tedy tomu, co se děje za zavřenými dveřmi našich domovů, v rodinách, v partnerských vztazích. Ne vždy jde o násilí psychické nebo o facky. Bohužel to často přejde i do sexualizovaného násilí. A jedny z nejtěžších příběhů pro nás jsou ty, kde figurují malé děti.

Po rozhovoru s Lucií Hrdou, advokátkou, která se zastupováním obětí sexualizovaného nebo domácího násilí zabývá léta, jsme narazili na konkrétní problém, který je třeba řešit: na špatnou klasifikaci trestného činu v případě sexu s nezletilými. V současnosti máme pro tyto případy 3 paragrafy, které se mohou aplikovat: znásilnění, sexuální nátlak a pohlavní zneužití. Začnu odzadu. Pohlavní zneužití slouží pro případy, kdy dojde k sexu, kdy obě strany souhlasí, ale věk jednoho ze zúčastněných je pod hranicí legálního sexu, tedy pod 15 let. Sexuální nátlak nebo znásilnění se používají v situacích, kdy dojde k sexuálně motivovanému trestnému činu, který jeden ze zúčastněných nechce. Je v tom obrovský rozdíl, to asi všichni cítíme. V praxi se často dochází k tomu, že dvanáctileté dítě (stále je to dítě!) mělo sex se svým dědou nebo s nevlastním otcem nebo s tím pánem, co za dědou tak často chodí. A orgány činné v trestním řízení použijí paragraf pro pohlavní zneužití. Bum, trest je 6 měsíců podmínka. Máme v Pod svícnem několik případů, které popisují sexuální zneužití ve věku 7 nebo 8 let. Příběh Terky v podcastu ukazuje, že v tomto případě nevlastní bratr začal překračovat hranice normality, ale Terka, jako dítě, si to neuvědomovala. Nevěděla, co ještě je hra, co už je špatně. Skončilo to znásilněním.

Ve světě existuje tzv. statutory rape. Do češtiny jsme přeložili jako „znásilnění z podstaty“ a díky Luci Hrdé jsem s tím šla na schůzku na Ministerstvu spravedlnosti ČR k redefinici znásilnění. Do té doby se řešilo pouze to, zda do současné právní úpravy přibude podmínka vyjádření souhlasu či nesouhlasu se sexem. Byli jsme první, kteří toto zmínili. A chtěli jsme chránit nejen malé děti do určitého věku, ale také třeba lidi s poruchou autistického spektra.

Otázkou zůstává věková hranice. A teď vysvětlím, z čeho jsem vycházela. Do 15 let je sex nelegální – tady se nic nemění. Do jakého věku to ale bude znásilnění ať se děje, co se děje? Ministerstvo spravedlnosti s odkazem na judikát, který hovoří o tom, že děti ve školním věku už chápou, co se v této tematice děje a jsou schopny souhlas dát, navrhlo 5 let. To mi přijde zoufale, ale opravdu zoufale málo. Však se podívejte na fotky vás nebo vašich dětí a jistě se mnou budete souhlasit, že je směšné takhle malé děti považovat za sexuální objekt. Je mi mdlo jenom když tu předchozí větu píšu.

Ta horní hranice musí vycházet ideálně z výzkumů – z řad odborníků. Ti hovoří o věku výrazně vyšším, dokonce o těch 15 letech, ale upřímně, to není prosaditelné. V zahraničí existuje tato ochranná zeď navíc, znásilnění z podstaty, do 12 nebo 13 let věku (Velká Británie, Nizozemsko). Právní úpravy se nedají

BARBORA URBANOVÁ,
poslankyně

úplně srovnávat, a to z toho důvodu, že v těchto zemích existuje jiná ochrana místo pohlavního zneužívání – od těch 12 nebo 13 let jste pod tzv. ochranou Romea a Julie, kdy je legální mít sex s někým věkově blízkým. Takovou změnu u nás nejsme schopni prosadit, už to znásilnění z podstaty je obrovský, ale opravdu obrovský krok kupředu. Já se té změny bojím z jednoho důvodu: jsem až moc často důvěrníkem znásilněné dvanáctileté holky nevlastním bratrem kolem šestnácti let. Taková úprava by mohla způsobit, že by unikl trestu.

Takže rekapitulace. Sex zůstane nelegální do 15 let. Chceme přidat další ochrannou zeď pro děti vydefinovaného věku – myslím, že vyšší než 12 let včetně neprosadíme. To musí doplnit další nelegislativní kroky jako je edukace dětí v tomto tématu nebo větší kontrola lidí, které k dětem pouštíme (tady voláme po tzv. dětském certifikátu už dlouhou dobu). Redefinice znásilnění znamená, že by do znásilnění spadaly i případy, kdy oběť zamrzne, vyjádří slovně i jinak nesouhlas (či naopak nevyjádří souhlas, varianty řešíme). I to bude větší ochrana obětí.

Držme si palce, ať tuhle velkou změnu dotáhneme.

ZÁLOHOVAT ČI NEZÁLOHOVAT – TO JE OČ TU BĚŽÍ

– Jana Krutáková

V poslední době jde snad o největší téma spojené s životním prostředím. Je tomu ale skutečně tak? Má povinné zálohování pozitivní dopad na životní prostředí?

V současnosti má Česká republika vybudovaný takový systém sběru a třídění nejen PET lahví, že by nám jej mohla závidět většina Evropy – aktuálně jsme v třídění devátí v Evropě. Náš systém je prověřen více než 20lety zkušeností. V momentě, kdy jsme se zavázali k cílům týkajícím se sběru a recyklace obalových materiálů, proběhly velké investice do třídících linek a celé infrastruktury odpadového hospodářství. Severské státy a Německo se vydaly jinou cestou – zavedly povinný systém záloh. Mají tedy úplně jinou startovní čáru a celou koncepci odpadového hospodářství.

Již nyní našim fungujícím způsobem dokážeme vytrždit 8 z 10 PET lahví uvedených do oběhu a toto číslo kontinuálně roste. Průměrná vzdálenost nádob na tříděný odpad v loňském roce klesla na 87 metrů. Místo sešlápnuté lahve, kterou odnesete do nádoby kousek od bydliště nyní naložíte auto nesešlápnutými PET láhvemi a povežete je zpět do obchodu. Tyto PET lahve se pak budou opět převážet a následně zpracovávat. Tok obalů od spotřebitele zpět přes výkup ke zpracovateli není dosud znám, a proto nemohu zodpovědně posoudit ekonomiku a ekologii tohoto systému. Pokud by systém svozu byl u nás nastaven podobně jako na Slovensku, pak těžko můžeme hovořit o vstřícném postoji k ekologii či ekonomice. Jednalo by se

JANA KRUTÁKOVÁ,
poslankyně

o další uhlíkovou stopu, která při převážení vzduchu v podobě zálohovaných PET lahví vznikne.

PET lahve jsou jedním z nejcennějších materiálů, které je možné ze žlutých kontejnerů vytrždit, proto rozumím potřebě nápojářských společností ušetřit. Nesouhlasím však s tím, aby tak bylo na úkor občanů. EU v současnosti poskytuje obcím dotace na systémy třídění. Povinný zálohový systém si však zaplatíme sami. Cena zavedení systému se různí, ale obecně se odhaduje, že sběr PET lahví pomocí zálohování bude

přibližně 7x dražší, než je tomu v současnosti. Aktuálně procházíme velkou ekonomickou krizí a další miliardy od státu, které budou mít prakticky jediný pozitivní dopad na nápojářské společnosti, není možné ospravedlnit.

Doufám, že zálohování není hotovou věcí, jak je nyní prezentováno, a že diskuse a spousta otázek spojených se zálohováním bude co nejdříve zodpovězena. Místo potrestání občanů v podobě povinných záloh bychom jim měli spíše poděkovat za skvělé výsledky a zodpovědný přístup.

Povinný zálohový systém si však zaplatíme sami.

TŘI POHLEDY: JAKÝ JE VÁŠ NÁZOR NA ZVÝŠENÍ RODIČOVSKÉHO PŘÍSPĚVKU?

Pavla Pivoňka Vaňková: Podpora rodin se vyplácí

Ačkoliv by někdo mohl namítat, že tato dávka jde proti chystanému konsolidačnímu balíčku, opak je pravdou. Podpora rodin je pomyslným čtvrtým pilířem penzijní reformy a v budoucnu se nám všem vyplatí. Generace mileniálů sice dosáhla reprodukčního věku, do zakládání rodin se ale nijak zvlášť nehrne, což mohu potvrdit i jako matka tří synů. Počet loni narozených dětí je nejnižší za 18 let. Příčin je nepochybně víc, ale experti upozorňují i na souvislost s nástupem ekonomických problémů a varují, že u vývoje porodnosti nelze v budoucnu čekat zlepšení. I proto podporuji rozumné zvýšení rodičovského příspěvku o 50 tisíc na celkových 350 tisíc s tím, že chceme zkrátit dobu jeho čerpání ze stávajících čtyř na tři roky. Vzrostla by tak měsíční částka, kterou by rodič dítěte dostával, a zároveň motivace vrátit se o něco dříve do pracovního procesu. Peníze ale nejsou všechno. Musíme potenciálním rodičům jasně ukázat, že až se rozhodnou vrátit do práce, budou mít potomka komu svěřit.

Michael Rataj: Hledejme komplexní řešení

Navyšování rodičovského příspěvku v době, kdy hledáme všechny cesty ke konsolidaci státního rozpočtu a současně nechceme zapomínat na prorodinnou politiku, je poměrně nejednoznačné téma. Z mého pohledu je aktuálně nevhodné dále prohlubovat strukturální deficit rozpočtu, je na místě hledat a najít komplexnější řešení. Za přiměřenou délku rodičovské dovolené považuji dva roky, s možným prodloužením až na tři v případech, že dítě lze z kapacitních důvodů přijmout do MŠ až v den jeho třetích narozenin (ovšem už bez nároku na navýšení příspěvku). Takovéto řešení není podmíněno navýšením rodičovského příspěvku. Neoddělitelným tématem je samozřejmě kapacita školek. Nedostatečná kapacita MŠ v některých krajích či oblastech není problémem, který vznikl na zelené louce. Je odpovědností každého zřizovatele, aby se postaral o dostatečnou nabídku předškolních i školních zařízení a otevřel tak rodičům možnosti dřívějšího návratu do zaměstnání po rodičovské dovolené.

Michaela Opltová: Podejme rodičům pomocnou ruku

Sama jsem v tuto chvíli v situaci, kdy můj přítel pobírá rodičovský příspěvek na našeho malého syna. Výše rodičovské je v tuto chvíli absurdně nízká a třetina mladých rodičů s dětmi v Česku je na hranici chudoby. Osobně jsem pro zvýšení rodičovského příspěvku na 350 tisíc korun. Jsem zároveň zastávkyní zkrácení rodičovské na 3 roky. Souběžně s tím musíme investovat do budování kapacit předškolních zařízení. Díky tomu se rodiče budou moci vrátit do práce, jakmile budou chtít a nebudeme svědky situace, ke které dochází nyní. Připravujeme se tak o potenciál zejména žen, které jsou v Česku statisticky vzdělanější, ale mateřství pro ně dnes znamená propad příjmů. Zároveň je pro nás politickou nutností, abychom mysleli na všechny skupiny obyvatel. Rodičovský příspěvek se dlouhodobě nezvyšoval a nebyla nastavená jeho logická valorizace. Jsem proto moc ráda, že se moji kolegové za STAN v sociálním a rozpočtovém výboru snaží tento mechanismus změnit.

ŽÁDNÉ „O NÁS BEZ NÁS“, ALE „S NÁMI A PRO NÁS“

– Daniela Kaiserová

V dnešní době, kdy svět čelí mnoha bezpečnostním výzvám, je důležité, abychom si uvědomili nutnost podpory obrany a poskytnutí dostatečných finančních prostředků pro tento klíčový sektor. Jedním z aspektů této podpory je i splnění cíle výdajů na obranu ve výši 2 % HDP, jak to požaduje naše členství v NATO.

Josef Flek, poslanec

Členství v NATO nám poskytuje důležitý rámec pro spolupráci a zajištění bezpečnosti naší země. Pokud bychom v NATO nebyli, měli bychom výrazně sníženou míru ochrany a spolupráce s ostatními členskými státy. To by mohlo znamenat vážné ohrožení našich bezpečnostních zájmů a naší suverenity. I proto je velmi důležité, že na obranu bude směřovat 2 % HDP. „Díky pevnému uzákonění výdajů na obranu nám nehrozí, že budeme černými pasažéry NATO. Zajištění bezpečnosti občanů budeme financovat stabilně a rozumně. Obrana státu nesmí být Popelkou státního rozpočtu,“ řekl poslanec a místopředseda Výboru pro obranu Josef Flek.

Důležitým aspektem naší obranné politiky je také dohoda mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými (DCA). Je důležité si uvědomit, že tuto dohodu mají již mnohé země východního bloku NATO, a to dokonce dříve než my. Jde například o země jako Polsko, Lotyšsko, Litva, Rumunsko, Bulharsko

nebo Slovensko. Dokonce i Orbánovo Maďarsko již tuto dohodu má. „Dohoda s USA neomezuje suverenitu naší země. Je to mezinárodní smlouva, která bude projednávána v obou komorách Parlamentu. Parlament má vždy poslední slovo a bude mít možnost vyjádřit se k obsahu této dohody. Takže tvrzení, že by dohoda obcházela Parlament, jsou zcela nepravdivá,“ okomentoval dohodu Flek.

Petr Liška, poslanec

Cílem této dohody je posílit obrannou a bezpečnostní spolupráci mezi ČR a USA a zlepšit naše obranné a bezpečnostní kapacity. Dohoda také upravuje postavení amerických vojáků na našem území, přičemž „jakýkoliv pobyt nebo umístování obranného vybavení bude vždy probíhat v souladu s českým právem a po informování a souhlasu české strany,“ upozorňuje poslanec Petr Liška. Je důležité si uvědomit, že tato dohoda je spojenecká a pomáhá nám zabezpečit naši zemi v době, kdy čelíme ruskému imperialismu, složité situaci na Ukrajině, ale i stálému nebezpečí terorismu (sahelský džihádismus, Wagnerovci ve

střední Africe apod.). Dohoda přináší výhody v podobě lepší spolupráce a větší bezpečnosti pro naše občany.

Česko si stále udržuje svou suverenitu a kontrolu nad svým územím. Dohoda s USA je nástrojem, který nám umožňuje posílit naše obranné kapacity a spolupracovat se spojenci v rámci NATO. Je důležité, abychom podporovali tento krok a chápali jeho význam pro naši bezpečnost a suverenitu. „Věřím, že naše parlamentní diskuze o této dohodě bude odborná a konstruktivní. Je to klíčový krok, který pomáhá zajistit naši obranu a bezpečnost v současném světě plném výzev. Společně musíme být odhodlaní a podporovat takové iniciativy, které přispívají k našemu bezpečí a ochraně našich zájmů,“ konstatuje Michaela Opltová, členka Výboru pro obranu.

Michaela Opltová, poslankyně

ŘEKNE SE KLIMATICKÁ ZMĚNA...

– Pavel Čížek

Ať chceme nebo nechceme, klimatická změna se dere do našich životů a bude akcelarovat.

Již jsme za 200 let spálili a vypustili do naší atmosféry to, co rostlo a ukládalo se desítky milionů let do uhlí, ropy, plynu.

Permanentní oheň není vidět, ohnivé řeky se valí po celém světě, i po každé silnici, skryté pod kapotami aut, lodí, letadel. Hoří v topeništích elektráren a tepláren. Před lety vybuchla na Islandu sopka a stala se první ekologickou stopkou. V důsledku výbuchu totiž přestala létat letadla, která by vyprodukovala mnohem více CO₂ než sopečná erupce.

Oteplování se zrychluje, počasí se extrémizuje, musíme se přizpůsobit.

Jak?

Snažit se „zodolnit“ naši krajinu, lesnictví, zemědělství, ochránit zdroje pitné vody. A starat se o to, aby i ostatní živočichové měli prostor pro svou existenci.

Pro vyšší odolnost krajiny přichází STAN s dvěma projekty:

Tisíc a jedna cesta pro krajinu

Vyzveme opět obce k pokračování projektu, během něhož vznikly stovky cest a stromořadí.

Podstatou je obnova původních polních cest. Jde o cesty, které zůstaly ve vlastnictví obce a dnes jsou součástí polí, luk. Obec si svou cestu zaměří, oseje travou a ideálně ji osadí po jedné straně stromy a keři.

Původní cesty jsou dobře „naprojektovány“ chodidly našich předků či kopyty jejich zvířat trávou. Cesty vedou často po vrstevnici a jejich obnova vytvoří významný protierozní prvek. Ten zadrží vítr a vodu, ochrání půdu.

Obnovíme cesty.

Tisíce míst pro přírodu

Vyzveme obce, aby hledaly na svých pozemcích místa se zachovalými přírodními stanovišti. Chceme, aby tato místa zůstala přírodě. Neposkytujeme je k intenzivnímu využití, či, nedej Bože, k zástavbě.

”

Vyzveme obce, aby hledaly na svých pozemcích místa se zachovalými přírodními stanovišti.

“

PAVEL ČÍZEK,

předseda STAN Plzeňský kraj a náměstek hejtmana pro oblast dopravy

Obce vlastnily v minulosti tu nejméně úrodnou půdu v katastrofu a používaly ji k pastvě a k zalesnění. Na této půdě jsou cenné lokality:

Např. starý sad – zachovejme jej – včetně starých stromů. Stane se domovem mnoha rostlinných, hmyzích, ptačích druhů. Jen jednou ročně posečme travu.

- Starý lom, pískovna, cihelna – nezávěžme tato místa zemínou, sutí
- Mokřad – ponechme jej přirozenému vývoji
- Rybníček – nedopustíme jeho přerybnění, ponechme jej obojživelníkům
- Odvodněné prameniště – obnovme jej, ať z něj opět plošně vyvěrá pitná voda
- Potok s břehovým porostem – revitalizujme jej, nechme pracovat bobra.

A tak bychom mohli pokračovat...

Obce, ponechme různorodá stanoviště přírodě, její rozmanitosti, biodiverzitě. A konzultujme případné zásahy do těchto míst s AOPK – Agenturou ochrany přírody.

Ptáme se hejtmanů: Kam byste čtenáře pozvali na dovolenou ve svém kraji?

PETR KULHÁNEK

Karlovarský kraj skýtá tak širokou nabídku možností ke strávení dovolené, jak jen si člověk dokáže představit. Regenerační pobyt v některých z lázní, dnes zapsaných na seznam UNESCO? Sport či putování přírodou v Krušných horách či Slavkovském lese? Kolo, voda, adrenalin? Putování za historií po perlách, jakými jsou Bečov se svým relikviářem sv. Maura, pohádkový Locket, Zámek Kynžvart, perla baroka Valeč a další pamětihodnosti? Cesta za pivem Karlovarským krajem, která vede přes všech 11 řemeslných minipivovarů? Kulturní zážitek na Mezinárodním filmovém festivalu nebo na některé z událostí v přírodním amfiteátru v Lokti? Je toho ještě mnohem více, co si však nenechte za žádnou cenu ujít jsou právě nově otevřené Císařské lázně, které prošly proměnou – z lázní tělesného zdraví se zrodily lázně ducha a jejich návštěva je nezapomenutelným zážitkem. Těšíme se na vás v Karlovarském kraji.

JOSEF SUCHÁNEK

Olomoucký kraj je na turistické cíle opravdu nesmírně bohatý a rozmanitý, a každý návštěvník si zde jistě nalezne „to své“. Málokdo např. ví, že v Olomouckém kraji je nejvíc lázeňských měst ze všech krajů v ČR, dvě na Olomoucku, čtyři na Jesenicku. Máme tady nádhernou úrodnou Hanou s jejími tradicemi, máme tady samozřejmě Olomouc, jedno z nejúžasnějších historických měst v zemi, máme tady Jeseníky se všemi krásami těchto hor. Za návštěvu stojí např. Hranické propast s nehlubší zatopenou jeskyní na světě. Těch unikátů je zde opravdu celá řada. Informace o nich najdete v informačních materiálech, které nabízí nejen Olomoucký kraj, ale také všechna města a obce.

Turistický ruch v Olomouckém kraji opravdu vzkvétá a kraj si na zájem návštěvníků nemůže stěžovat. Jste zde vítáni i vy 😊

PETRA PECKOVÁ

Dovolená ve Středočeském kraji? A kolik na to máte let? Náš kraj je obrovský a plný fantastických míst, takže na tomto rozsahu si zadělávám jen na „průšvih“, že Vás nezvládnou pozvat do každého z nich. Tak jen pár rychlých tipů. Úžasné výlety nabízí Podblanicko. Od výstupu na Blaník, přes neuvěřitelný zámecký park ve Vlašimi (kde je i cukrárna snad s největšími větrníky na světě) až třeba po skvělé muzeum v Růžkových Lhoticích, kde se dozvíte, jak zlobivý student byl mladý Bedřich Smetana. Nebo je libo zábavu pro děti? Pak je tu park Mirakulum, Aquapalace v Čestlicích, bludiště v Loučni, Zoo Chleby, kde pavilon lvů v letošním roce získal první cenu v kategorii Stavba roku v soutěži Bílý slon, nebo Farmapark v Soběhrdech... nezvládnou prostě vyjmenovat vše. Doporučím proto [stránky naší centrály cestovního ruchu](#). A těch akcí, které pro Vás v létě pořádáme – na ochutnání zkuste [tyhle stránky](#). Třeba se někde potkáme! Já se těším.

MARTIN PŮTA

Liberecký kraj je ideálním místem dovolené pro sportovce, milovníky přírody i historie. Letošním velkým tahákem jsou například nostalgické jízdy vlaků hned na několik železnicích, kdy můžete vyrazit například nejstrmější zubačkou v České republice z Tanvaldu do Kořenova. Za návštěvu jistě stojí i některá ze stovek sklářských dílen či expozic skleněných ozdob, bižuterie či skla, neboť náš kraj je unikátní svou staletou tradicí a značkou Crystal Valley, která všechny tyto výrobce sdružuje. Ne nadarmo je Liberecký kraj nejvíce zalesněným regionem, projíždět na kole anebo projít pěšky můžete Jizerské hory, Krkonoše, Lužické hory, Máchův kraj i Český ráj, kde je hustá síť stezek i cyklostezek. A po cestě se můžete zastavit na některém z desítek hradů a zámků nebo vyšplhat na Ještěd či na jednu z rozhleden, jichž je u nás nejvíce v celé zemi.

Z Komory aneb jak žijeme ve Sněmovně

Tomáš Dubský:

Rád jsem v rámci slavnostního zahájení zemědělské výstavy Naše pole v Nabočanech poděkoval zemědělcům za jejich práci. A protože se akce koná v našem kraji, připojil jsem poděkování za spolupráci a možnost návštěv místních podniků.

[Facebook](#)

Michaela Šebelová:

[Seznam Zprávy](#) uspořádaly [debatu](#) čtyř poslankyň, které jsou buď výrazně pro nebo výrazně proti uzákonění manželství pro všechny. Diskutovaly jsme s Evou Fialovou, která je také podporovatelkou takzvaného manželství pro všechny, a s [Romanou Bělohávkovou](#) a [Ninou Novákovou](#), jež naopak tuto možnost odmítají.

[Facebook](#)

Jan Berki:

Žádný pár není úplně stejný, přesto práva stejná mají. Fakt je odlišnost pohlaví pro veřejný slib práv a povinností jeden k druhému podstatná? Novelu občanského zákona, která to napraví, podporuji... nejen proto, že se mě to osobně dotýká.

[Facebook](#)

Ondřej Lochman:

Z návštěvy Hradu se stala milá povinnost, ne ceremoniální nutnost. Ve středu jsem s kolegy navštívil Pražský hrad ku příležitosti 30. výročí vzniku České republiky. Měl jsem i milou příležitost popovídat si s prezidentem Petrem Pavlem, třeba i o jeho návštěvě v Mnichově Hradišti.

[Facebook](#)

JAKO NOVÁ ČLENKA STÁLÉHO VÝBORU MOHU LÉPE REFLEKTOVAT POŽADAVKY Z REGIONU

Do 2. října letošního roku by měly být předloženy finální nabídky na výstavbu nového jaderného zdroje v Jaderné elektrárně Dukovany, které si následně převezme odborná komise a do 15. února 2024 předloží hodnotící zprávu Ministerstvu průmyslu a obchodu. Následně by vláda měla rozhodnout o vítězi tendru a zahájit s ním jednání.

Aktuální stav přípravy výstavby nového jaderného zdroje v Dukovanech a kroky k přípravě dalších zdrojů v obou jaderných lokalitách projednává i poradní orgán vlády – Stálý výbor pro výstavbu nových jaderných zdrojů v České republice, jehož přizvaným hostem je nově i senátorka Hana Žáková.

„Jsem ráda, že mohu být přítomna jednání výboru. Mohu tak lépe reflektovat požadavky a obavy samospráv a podnikatelského sektoru z dotčené lokality na vyšší úroveň. A naopak, že mohu zpět do regionu přinášet aktuální informace z Prahy. Od kolegů z Třebíčska a Jihomoravského kraje, kteří ve mně vkládají důvěru, mám sepsaných několik stránek jejich pohledů na výstavbu v Dukovanech a věcí s ní spojených,“ svěřila se Hana Žáková.

Jak dále uvedla, starostové se výstavbě nebrání, chtějí však eliminovat možná rizika. V současné době řeší především návozové trasy pro dopravu komodit a výstavbového personálu. „Kraj Vysočina je v tomto směru připravený, ale v Jihomoravském kraji, který také z části spadá do dvacetikilometrového perimetru, je situace komplikovanější. Jako bývalá starostka naprosto chápu obavy starostů,“ pokračovala senátorka, která je v pravidelném kontaktu jak se zástupci samospráv, tak s podnikateli z obou krajů.

Vybudování nového zdroje do regionu přivede stovky nových pracovníků – od dělnických profesí přes projektanty až po manažery. „V současné době se chystá vyhotovení dopadové studie, která má podrobně zmapovat, co všechno nárůst lidí v dané oblasti přinese. Řešit by měla možný vliv na dopravu, školství i zdravotnictví. Zároveň je potřeba myslet i na jejich volný čas, protože někteří se sem na čas přestěhují s celými rodinami. Vítám proto aktivity starostů, kteří připravují třeba nové parcely. I já se v tomto ohledu budu snažit být maximálně užitečná,“ dodala Hana Žáková.

HANA ŽÁKOVÁ,

senátorka

Snažili jsme se pomoci starostům malých obcí

HANA ŽÁKOVÁ

Na 12. schůzi Senátu Parlamentu ČR jsme mimo jiné projednávali Návrh zákona o ochraně oznamovatelů, díky kterému mohou lidé upozornit na možné právní jednání, k němuž došlo nebo má dojít. Součástí návrhu zákona byl i pozměňovací návrh, aby nebyly administrativními povinnostmi dle tohoto zákona zatíženy obce s méně než deseti tisíci obyvateli, kterých se jinak, podle mě zcela zbytečně, dotkne.

Ačkoli někteří senátoři na tento problém v zákoně upozorňovali a pro pozměňovací návrh řada z nás včetně mě zvedla ruku, nebyl bohužel přijat. O čtyři hlasy. Bylo potřeba alespoň šestadvacet hlasů, a nakonec nás hlasovalo pro jen dvaadvacet.

Jako bývalá starostka malé vesničky Koněšín vím, co všechno práce starosty zahrnuje, a již nyní čelí velkému nárůstu administrativy. Touto drobnou změnou v zákoně jsme jim mohli výrazně pomoci, škoda.

OCHRANA PITNÉ VODY: DOČKÁME SE OMEZENÍ VJEZDU TRANZITU DO OCHRANNÉHO PÁSMO PŘEHRADNÍ NÁDRŽE ŠANCE?

– Helena Pešatová

Vydáte-li se do chráněné krajinné oblasti Beskydy autem, minete cestou nejen nespočet motorkářů, ale i velké množství kamionů. Sohledem na charakter chráněné, ale zároveň i významné rekreačně-turistické oblasti bychom zde přitom čekali spíše více cyklistů a pěších.

Tranzitní nákladní doprava v CHKO Beskydy bohužel dlouhodobě znečišťuje životní prostředí a ohrožuje zdroj pitné vody – přehradní nádrž Šanci. Ta je přitom zásobárnou pitné vody pro téměř 60 měst a obcí na Frýdecko-Místecku, Karvinsku, Novojičínsku, Opavsku, Ostravsku a také příhraniční části Polska. Nebylo tomu tak vždy. Do kategorie tzv. „jedniček“, tedy silnic prvních tříd, které jsou pro provoz těžké nákladní dopravy určeny, byla beskydská komunikace I/56 přeřazena teprve Rozhodnutím tehdejšího Ministerstva dopravy a spojů v roce 1997. Od té doby se těžká nákladní doprava, často i s návěsy, vyrovnává s nerovným horským terénem. Nejen v zimních měsících jsou zde problémy ve sjízdnosti náročných úseků. Hrozí tak nebezpečí dopravních nehod spojených s únikem provozních kapalin a následnou kontaminací pitné vody. Komunikace totiž vede nebezpečně blízko nádrže i jejích přítoků, kdy citlivé ochranné pásmo vody I. stupně křížuje hned na třech místech. Nikdo si samozřejmě nepřeje, aby se opakovala situace z roku 2020, kdy do přítoku vodní nádrže unikala z havarovaného kamionu nafta.

V Senátu jsme proto s místopředsedkyní Senátu Jitkou Seitlovou uspořádaly kulatý stůl, kde jsme s klíčovými hosty projednávali legislativně technické řešení situace. Mezi významnými účastníky nechyběli zástupci ministerstev zemědělství, dopravy a životního prostředí, zástupci Ředitelství silnic a dálnic, Povodí Odry, Správy CHKO Beskydy, Zlínského kraje a KHS Moravskoslezského kraje.

HELENA PEŠATOVÁ,
senátorka

”

„V situaci, kdy máme k dispozici obchvat Frýdku-Místku i dokončovaný úsek Třinec – Nebory, považuji za nepřijatelné, aby kolem zdroje pitné vody – přehradní nádrže Šance v CHKO Beskydy, projížděla i nadále tranzitní nákladní doprava nad 12 tun.“

Helena Pešatová,
senátorka pro Frýdecko-Místecko

“

Kulatý stůl navazoval na již dlouhodobou regionální snahu o prosazení celoročního zákazu vjezdu tranzitní nákladní dopravy nad 12 tun do CHKO Beskydy. Záměr si získal podporu více než 50 statutárních zástupců frýdecko-místeckých a přílehlých obcí, ale i představitelů subjektů CHKO Beskydy, Povodí Odry, SmVak, Ministerstva životního prostředí a Ministerstva zemědělství. Důvody pro omezení tranzitní dopravy v CHKO Beskydy shledalo jako relevantní také Ministerstvo dopravy, jehož zástupce Martin Janeček (ředitel Odboru liniových staveb a silničního správního úřadu) představil účastníkům kulatého stolu možnosti, jak situaci řešit. Zdůraznil také fakt, že: „horská komunikace I/56 není pro tranzitní dopravu vhodná a stát vynaložil značné finanční prostředky, aby byla tranzitní doprava z problematické oblasti převedena na nově vybudovaná silniční tělesa“. Součástí této plnohodnotné objízdné trasy je obchvat města Frýdku-Místku a v tomto roce dokončovaný obchvat Třince. Účastníci kulatého stolu se shodli, že s existencí nové objízdné trasy nastala správná chvíle pro zajištění vyšší ochrany zdroje pitné vody v přehradní nádrži Šanci, ale i celého ekosystému chráněné krajinné oblasti. Jako nejvhodnější řešení se v tuto chvíli jeví místní úprava provozu na komunikaci I/56.

Všem účastníkům děkuji za konstruktivní jednání u kulatého stolu i za budoucí spolupráci. Věřím, že další jednání povedou ke zdárné realizaci navrženého řešení a výsledkem bude nejen ochrana zdroje pitné vody, ale i celkové zlepšení života obyvatel oblasti, zajištění větší silniční bezpečnosti místních i turistů a zachování hodnoty CHKO Beskydy, coby součásti celoevropské soustavy chráněných území Natura 2000.

”

„Ochrana pitné vody má prioritu, která je deklarovaná nejen vládou, ale i celou politickou reprezentací. Rizika průjezdu prvním ochranným pásmem zdroje pitné vody pro statisíce občanů jsou vysoká. Řešení odklonění dopravy od nádrže Šance se musí najít.“

Jitka Seitlová,
místopředsedkyně Senátu

“

Jitka Seitlová (v zeleném)

Ministr Martin Kupka a senátorka Pešatová

DEN V POLSKÝCH KATOVICÍCH S PARTNERSKÝM SPOLKEM REGIOS

– Ester Weimerová a Vilém Honysz

Se spolkem Regios jsme začali spolupracovat v souvislosti s obnovou vlakové dopravy mezi Bohumínem a polskými Katovicemi, postupně jsme do projektu zahrnuli i veřejnou dopravu mezi českým a polským Slezskem obecně. Zakládáme si však i na myšlenku přeshraniční komunikace a spolupráce, proto kromě petic a dopisů relevantním subjektům pořádáme i neformální přátelská setkání.

Takovým je i výlet moravkoslezského mSTANu do Katovic, který proběhl 20. května 2023. Tato studijní cesta měla za cíl vzájemné prohloubení vztahů a seznámení se s historickými, architektonickými a přírodními kvalitami města, které má s Ostravou nezdánlivě mnoho společného. Vyrazili jsme společně vlakem z Ostravy a na nástupišti v cílové stanici už na nás čekali kolegové z Regios, kteří nás za obdivuhodně znalého výkladu Łukasze Giertlera a obratného překladu do češtiny Kaspera Piechatzeka provedli po městě. O celkovou organizaci se pak staral předseda Regios Tomasz Skowron.

Naše první kroky vedly do čtvrti zvané Nikiszowiec. Tato dřívější kolonie pro zaměstnance přilehlého dolu nás ohromila svým geniem loci. Vzhledově jednotné cihlové domy s majestátním kostelem uprostřed urbanistické struktury jsou krásně udržované a místní uvolněný životní styl a ticho byly až mírně znepokojující. Zastavili jsme se také u památníku obětí práce v dole (diskutovali jsme o důležitosti bezpečnostních opatření pod zemí) a v místním obchůdku, kde se dají kromě turistických předmětů pořídit také například knihy ve slezštině. Zaujalo nás, jak podobný charakter mají Katovice jako průmyslové a zejména hornické město, ale v turistickém ruchu toho využívají ještě více než Ostrava.

Následně jsme se přesunuli do širšího centra města do restaurace, kde se vaří tradiční slezská jídla, čímž jsme si splnili v pomyslném seznamu i gastronomický zážitek. Po obědě nám členové spolku Regios popsali historický vývoj a současnost města. Pěšky po dopravně zklidněných ulicích centra města jsme se přesunuli na náměstí Rynek, které je středobodem dění ve městě. Ve stínu stromů a v příjemném klimatu utvářeném vodními prvky jsme ani nepocítili sílící sluneční paprsky. Za chvíli jsme se historickou tramvají přesunuli do „zeleného srdce“ aglomerace, Slezského parku. Dopravní leitmotiv se nevyhnul ani tomuto místu, neboť jsme měli možnost se svézt bez překonání jakéhokoliv převýšení sedačkovou a kabinovou lanovkou z jednoho konce parku na druhý, což je minimálně v našich končinách netradiční zážitek.

Zlehka nastával večer, kdy jsme se potřebovali pomalu přiblížit vlakovému nádraží. Naší pozornosti neuniklo velkolepé prostranství mezinárodního kongresového centra a z její zelené střechy jsme při zlaté hodině obdivovali ikonické stavby, jimiž jsou především hala Spodek, budova filharmonie či Slezské muzeum.

Moravkoslezský mSTAN v Katovicích

Za pěší chůze jsme se přesunuli do multifunkční budovy vlakového nádraží, kde jsme strávili poslední momenty ve společnosti polských přátel a následně se pohodlně přemístili zpět do Ostravy. Vraceli jsme se plní odhodlání postarat se o to, abychom se našim zahraničním kolegům dostatečně odvděčili na podzim, až pro změnu oni přijedou do Ostravy a Opavy, a také plní dojmů.

CO SE NEJVÍC LÍBILO ÚČASTNÍKŮM VÝLETU MORAVSKOSLEZSKÉHO mSTANU DO KATOVIC?

Matouš Polách

Výlet do Katovic byl skvělý hned z několika důvodů. Viděli jsme zajímavou architekturu bývalé hornické kolonie, vyslechli jsme si podrobný výklad o historii Polska a Slezska a jejich osobnostech, bavili se o rozvoji měst a urbanismu, ochutnali tradiční slezské jídlo a užili si skvělý den s přáteli z Regios. Těší mě, že naše přeshraniční spolupráce tak skvěle funguje! Setkání s lidmi s jinými kulturními zkušenostmi je vždy velmi obohacující.

Petra Solarská

Líbila se mi návštěva lokální restaurace. Skvělá byla návštěva parku. Taky,

ačkoliv se to nemusí líbit místním, tak bylo fajn, že samotné centrum bylo způsobené více chodcům než autům.

Vilém Honysz

Těším se, že mezinárodní setkání opáčíme našim partnerům na podzim u nás, v Moravskoslezském kraji. To by již přeshraniční osobní vlaky mezi Chalupkami a Bohumínem, za něž jsme bojovali, měly být v plném provozu.

Vojtěch Merta

Mimo skvěle stráveného času děkuji polským přátelům také za pozoruhodnou exkurzi v architektonicky moderním městě nedaleko našich hranic

a také nahlédnutí do historických kontextů, které nám umožňují porozumět důležitosti Katovic jakožto centra polské menšiny v rámci dříve většinou německy mluvícího Slezska. Sledování historického vývoje nabízí také řadu paralel s Opavou a Ostravou, díky čemuž se pro nás Katovice mohou stát zajímavou inspirací.

Ester Weimerová

V dnešní době více než jindy vnímáme důležitost mezinárodní spolupráce a komunikace. S kolegy z Regios nás spojují nejen smysluplné projekty, ale také vstřícná a přátelská atmosféra.

BUDOUCNOST NÁKLADOVÉHO NÁDRAŽÍ ŽIŽKOV

- Pavel Dobeš

Nákladové nádraží Žižkov je dnes klíčovým tématem územního rozvoje v Praze. Jde o území o velikosti 71 hektarů, které může nabídnout kapacitu až 10 tisíc nových bytů pro 21 tisíc nových obyvatel. Proto jsem se rozhodl uspořádat na konci května společné setkání zástupců hlavního města a Prahy 3, kde se jeden z největších brownfieldů v metropoli nachází.

Pro mě, jakožto místostarostu s gescí územního rozvoje Prahy 3, je téma Nákladového nádraží Žižkov nesmírně důležité. I tato mince má ale dvě strany. Je to příležitost ovlivnit budoucí podobu území o rozloze takřka 11 % třetí městské části, zároveň je to ale také obrovská výzva. A to zejména s ohledem na skutečnost, že území je ve vlastnictví šesti různých developerů. I to byl důvod, proč se u nás na radnici konalo setkání pro všechny zastupitele hlavního města a městské části Praha 3, kteří se tomu v současnosti věnují. Mezi pozvanými hosty byl rovněž náš náměstek primátora Petr Hlaváček.

Někdejší nákladové nádraží na Žižkově je dnes jedním z největších pražských brownfieldů, nad jehož podobou se dlouhodobě diskutuje, avšak k zásadním posunům došlo teprve v posledních letech. Naším cílem je, aby na tomto místě vznikla fungující městská čtvrť s dostatečným veřejným vybavením a infrastrukturou. Daná plocha by se totiž potenciálně mohla stát domovem až pro 21 tisíc lidí. Pro porovnání – na Praze 3 jich v současnosti žije přibližně 80 tisíc. Do budoucna to tedy logicky bude obnášet potřebu sociálních a zdravotních služeb, nových míst ve školách, parků a tak dále. Část těchto cílů hodláme naplnit skrze nefinanční plnění investorů.

V současnosti jednáme o realizaci pěti mateřských, dvou základních a jedné střední školy. Chybět nebude série vzájemně propojených parků a jiných veřejných prostranství. Opravdovým kulturním centrem celé čtvrti se však stane dochovaná funkcionalistická budova nákladového nádraží. Ta bude vzhledem ke své kapacitě a velikosti nabízet mimo kulturně společenské centra rovněž řadu dalších funkcí, například střední školu, zdravotnické zařízení, komerční a administrativní prostory, případně obecní bydlení. To vše následně spojí dopravní páteř v podobě nově navržené tramvajové linky, která propojí Olšanské náměstí a klíčové úseky nové městské čtvrti, včetně budovy nákladového nádraží.

PAVEL DOBEŠ,

předseda oblastní organizace STAN Praha 3
a místostarosta Prahy 3

Vizualizace

NEJKRÁSNEJŠÍ SÍDLIŠTĚ V ČESKU JSME OCHRÁNILI ÚZEMNÍ STUDIÍ

- Tomáš Hřebík

Sídliště patří v České republice mezi komplikované urbanistické celky. V pozici místostarosty pro strategický rozvoj tak musím řešit několik výzev, které před nimi v dnešní době vyvstávají.

Tou první je bezesporu překonávání předsudků, jimž sídliště čelí. Spousta lidí z široké i odborné veřejnosti si myslí, že tento koncept bydlení je překonaný a lidé si už dnes přejí žít jinak. Moje zkušenost však říká, že obyvatelé sídlišť jsou se svým bydlištěm spokojeni, a navíc se tyto oblasti v současné krizi na trhu s bydlením stávají stále populárnějšími.

Druhou výzvou je adaptace sídlišť na přirozený technologický i sociální vývoj ve společnosti. Ačkoliv řada sídlišť byla projektována tak, aby pokryla všechny životní potřeby jejich obyvatel, doba se posouvá a my dnes vidíme, že některé prvky na sídlištích už zcela zastaraly (komunitní prádelny, venkovní sušárny, betonová hřiště), nebo jsou z hlediska dnešních potřeb nedostatečné (malý počet parkovacích míst, neekologické nakládání s dešťovou vodou).

Třetí, a z mého pohledu nejdůležitější, výzvou je ochrana před nekonceptními developerskými projekty. Ty bývají často výsledkem divokých privatizací, nezohledňují fungování a limity sídlišť, a usilují o maximální zhodnocení pozemku, nehledě na okolní dopady a kvalitu života obyvatel.

A to je právě případ sídliště Ďáblice, kde chtěl soukromý investor postavit bytové domy na čtyřech okrskových centrech občanské vybavenosti a komunitního setkávání. Proti tomuto plánu se v roce 2017 vzbouřili obyvatelé sídliště a začali vyjednávat s Magistrátem hlavního města Prahy a Městskou částí Praha 8 o tom, jak by bylo možné tyto plány zastavit. Magistrát tehdy zadal k vypracování územní studii, jejíž funkce je taková, že slouží hlavnímu městu jako podklad pro rozhodování v území. Vytvoření studie trvalo až do letošního roku, neboť sídliště Ďáblice má obrovskou architektonickou a urbanistickou hodnotu a lidé tam žijící jsou si toho

TOMÁŠ HŘEBÍK,

předseda místní organizace STAN Praha 8, místostarosta Prahy 8

dobře vědomi. Za Prahu 8 jsem měl možnost účastnit se jejího připomínkování, a proto bych chtěl poděkovat našemu náměstkovi primátora Petru Hlaváčkovi a týmu architektů a dalších expertů, kteří se na tvorbě podíleli. U spolku Krásné Kobylisy sdružujícím občany sídliště jsem nejčastěji komunikoval s Janem Vocelem, jenž prokázal svou znalost problémů na sídlišti. Finální verze je dobrým kompromisem všech zúčastněných stran.

Studie nemá jen funkci regulační z hlediska výstavby, kde okrskovým centřům doporučuje ponechat jejich původní smysl, ale představuje důležitý strategický dokument pro všechny myslitelné agendy – územní rozvoj, dopravu, školství, volný čas či životní prostředí. Pro náš tým na Praze 8 se tak otevírá možnost řešit rozvoj sídliště Ďáblice koncepčně, na což se velmi těším.

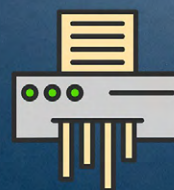
Praha 8 má však sídlišť hned několik. Jsou tu i Bohnice, Šutka, Kobylisy a Invalidovna, pro něž chceme též stanovit smysluplný rozvoj, který zachová jejich hodnoty a životní úroveň obyvatel. Petr Hlaváček, náměstek primátora hl. m. Prahy pro územní a strategický rozvoj dodává: „Hlavním úkolem studie bylo nastínit možnosti rozvoje sídliště Ďáblice zejména z pohledu veřejného prostoru, zachování a doplnění adekvátní vybavenosti a drobných urbanistických zásahů při respektování a zachování stávajících hodnot. Klíčový pro nás byl názor místních obyvatel. Velmi si vážím toho, že jsme na úpravě studie pracovali spolu s městskou částí, a právě se zástupci z řad místních, byť cesta k cíli nebyla jednoduchá. Na pražské poměry jde o celkem unikátní příklad společné dohody, jak by místo mělo být chráněno a rozvíjeno do budoucna.“

KOMUNITNÍ ENERGETIKA: UDĚLALI JSME ZÁSADNÍ KROK K UDRŽITELNÉ A DOSTUPNÉ ENERGII

Vláda schválila novelu energetického zákona, známou také jako LEX OZE II, z pera Ministerstva průmyslu a obchodu ČR. Zásadní změnou, kterou tato novela přinese, je zavedení konceptu komunitní energetiky do české energetické legislativy. „Komunitní energetika přinese výraznou změnu celého systému české energetiky, a právě proto jsme udělali maximum pro to, aby schválená novela energetického zákona umožnila vznik systému, který bude funkční a přinese všechna pozitiva v čele se snížením výdajů za energie a posílením energetické nezávislosti,“ řekl ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela

Rušíme zbytečnou byrokracii

Antibyrokratický balíček ruší nadbytečné či zastaralé povinnosti, formuláře a zákony

STAROSTOVÉ
A NEZÁVISLÍ

Postoj Česka k Rusku:

**Přispívat
k vítězství Ukrajiny**

**Podporovat
mezinárodní
izolaci Ruska**

**Minimalizovat
vliv Ruska v ČR**

**Dosáhnout nezávislosti
na ruských surovinách**

STAROSTOVÉ
A NEZÁVISLÍ

ZPŘÍŠŇUJEME ZÁKAZ VLASTNĚNÍ MÉDIÍ POLITIKY

Sněmovna upravila novelu tzv. „lex Babiš“, která zpřísňuje vlastnictví médií, přijímání dotací a investičních pobídek. Schválení předcházely obstrukce opozice, které trvaly přes 40 hodin. Nově nebude stačit například převést média na osobu blízkou nebo do svěřenského fondu. Pokud tyto povinnosti politik poruší, bude mít dohledový úřad pravomoci k nápravným opatřením. „Mnohé známé příklady nám ukazují, kam může zajít propojování politického a mediálního vlivu. Média mají ze své podstaty zastávat úlohu hlídačského psa demokracie. Pokud média vlastní politici, mohou se stát nástrojem neférového politického boje,“ uvedla Hana Naiclerová

SLEDUJTE NAŠI ČINNOST NA WWW.STARAME.SE

STAROSTOVÉ
A NEZÁVISLÍ

Kontaktujte nás! www.starostove.cz
facebook.com/starostove